

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József Könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Hogyan ünnepeljünk?

Ünneped lesz nemsokára Orsova népe! Felséges ünnep, a milyen még alig volt. Száműzött fejedelmünknek Nagy Rákóczy Ferencnek imádott és kizárt, szabadságébresztő hatalmuk miatt rettegett hamvai itt fogják visszatérükben a hazai földet először érinteni. Aztán meg a hősök, a labanczverő csodavitézek, mind vele jönnek, hívek fejedelmükhöz még a halál után is. Haj Rákóczy, Beresényi, Bezerédi, magyaroknak fényes csillagi!

Kik oroslánok voltak a szabadság csatájában, étellel, vérrrel érte adózók, visszajönnek gyalázatbélyegezte számkivetésükből, s szívük vágya szerint hazai földben aludják tovább örök álmukat. Az egész nemzet pedig gyönyörű engesztelő ünnepre készül. Ne értsük ezt félre. A hősök szellemét akarja ez az ünnep kiengesztelni! Azért a rút alázatos tétlenségért, melyet a hamvak hazaszállítása iránt fáradhatlan buzgalom helyett két évszázadon át mutattunk.

Orsova népe! Egy néhány pillanatra feléd fog fordulni Magyarország tekintete. Látni akarja majd mindenki, hogy az első magyar göröngyön épült

magyar város mikép hódol a diadalmenetben hazaérkezőknek. Örök dicsőséged, ha méltó lesz a hősök nagyságához az első magyar üdvözlet, örök gyalázatod, ha méltatlan. Mert a történet, mely fejedelmünk hazatértét leírja, nem felejtí majd el, hogy az ország határszélén az első magyar város gyönyörű ünnepel fogadta Rákóczy és hős kíséretének hamvait, de annál mélyebben fog az utódok emlékébe vésséni a történet sujtó néhány szava: hogy vannak még kores magyarok, kik Rákóczy, Beresényi, Bezerédi és a többi száműzött heros hazaérkeztének nem tudtak örülni, s nem hevültek fel abban a szent pillanatban, mikor a hamvak a magyar határt érintették. Jaj annak a városnak, melyet ilyen itélet bélyegez meg. Hiszen ilyen város szülöttei csak szégyennel említhetik származásuk helyét: eltagadnók, hogy orsovaiak vagyunk.

De erről szó sem legyen! A legnagyobb ünnepet, mely e földön beköszönhet, Rákóczy hazatértét méltó módon fogjuk megülni.

Hogyan ünnepeljünk? Mielőtt még erre felelnék, egy kis reminiscenciával kell foglalkoznunk. Azt fogjuk belőle kiolvasni, hogyan ne ünnepeljünk.

TÁRCA.

A tizenkettedik órában.

Az „Orsovai Hírlap“ eredeti tárcája.

„Szolgálatra jelentkezem, Uram!“ A hang kellemes volt ugyan, de volt abban valami, mi mély szomorúságra engedett következtetni. Félpillantok s előttem állt egy kicsiny, vézna alak, teljesen átázva az esőtől, sapkáját kezében tartva.

„Ön szolgálatra jelentkezik?“ mondtam elesodálkozva. „Ön? Hisz én a társulattól egy tapasztalt férfiút kértem előhaladott korban. Ön pedig még csak ifjú, úgyszólván még csak gyermek.“

És tényleg, első pillanatra úgy tünt fel, mintha még csak gyermek lenne. Teste gyenge volt, az ifjúságnak frissége hiányzott nála. Sovány és halovány arca nagy és nehéz gondok nyomát árulta el, milyeneket ily fiatal embernél ritkán lehet tapasztalni, és sötét szemei oly komolyan, oly esdeklően találkoztak az enyéimmel, hogy szívem elszorult, magam sem tudtam, miért.

„Ez nem önnek való hely; fogadja tanácsomat és terjen vissza otthonába.“

„Otthonomba!“ sóhajtott fel szomorú mosollyal. „Nekem nincsen otthonom. Mindazok, kik évekket ezelőtt szerettek, elhagytak engem; én egyedül állok e világon. Miattam ne aggódjon, Uram, jól tudom, mire vállalkozom, mindenre el vagyok készülve.“

„Attól tartok, hogy tényleg nem úgy van. Egy felügyelőnek élete a bányák-

ban a legjobb esetben is mindig nyomorult. Ö nagyszámú durva emberek között él, sötétségben, nedvességben és állandó életveszélyben. Itt különösen ilyen viszonyok uralkodnak. A mélytárna, ez a neve a mi bányáknak, a legveszélyesebb az egész környéken és csak a legrosszabb és legelvetemedettebb munkások dolgoznak benne. Fontolja meg tehát még egyszer jól a dolgot.“

„Én mindezt jól megfontoltam, Uram, elhatározásom szilárd.“

„Am legyen — mondtam kissé lehangolva —, adja az Isten, hogy elhatározását meg ne bánja. Melyik szakaszt kívánja átvenni?“

Az ifjú különös félnék tekintetet vetett reám. „Nincsen-e az itteni bányászok között egy B. Mihály nevű ember?“ kérde halkan, félnék hangon.

„Igen, van — válaszolám — őt tartják legnagyobb gazembernek a mi bányánkban, ez pedig sokat jelent. Ismeri talán ez embert?“

„Igen, ismerem őt“ viszonzá elfordult arccal az ifjú. — „Kérem, sziveskedjék azon szakaszt nekem felügyelőre átadni, melyben B. Mihály dolgozik.“

Mivel észrevettem, hogy kérdésem nagyon fájdalmasan érintette az ifjút, nem folytattam tovább e tárgyat, hanem elláttam őt a szükséges utasításokkal és elbocsátottam.

Heteken át nem láttam Györgyöt — így nevezte magát az új felügyelő —, de azért nem felejtettem el őt. Ifjúsága, szelid, de gondteljes arca és mindenekelőtt titokzatos részvéte B. Mihály irányá-

Egyszer három élő fejedelem volt Orsova határán belül. A nagy alkalomra valami szép színes staffaget akart a hatóság a környék nemzeti öltözetű népéből rendezni s komolyhangu felhívásban arra szólította fel a szomszéd falvak lakóit, hogy csoportosan jöjjenek szép köntösben a városba ünnepelni. Hát a hatósági ünnepre — szólításnak, meg talán a rossz időjárásnak meg volt a kellő hatása: a pályaudvartól a város közepeig Magyarország királyát, az útra kirendelt katonaságon kívül, bizony nagyon kevesen várták, alig hangzott el egynehány „éljen“ vagy „se treasca“.

Isten tudja, de erős a reményünk, hogy Nagy Rákóczy fogadtatása imponzánsan szép lesz. Vármegyék, városok díszmagyaros küldöttségét látjuk képzeletünkben, a mint az egyszerű falusi néppel, mely messze földről, talán még a nagy magyar alföldről is jön, az iskolák, főiskolák küldöttségével ünnepi lázban, énekekkel, imával várja a Fejedelmet. A törvényhozás, az egyház, minden politikai hatóság hódolatát fogja bemutatni a szent hamvaknak. És szájról- szájra kelnek azok az isteni énekek, kurucz bánatos és vignóták, melyek majd szivettépő szomorúsággal éneklük: „Nagy Beresényi

ban felköltötték bennem a vágyat, hogy ezen ifjú felől többet megtudjak.

Ama B. Mihály a gonoszság typusa volt, a leggonoszabb az összes munkások között; pedig alig néhány jóraható találkoztunk közöttük. Három év óta dolgozott a mélytárnában. Hogy hová való volt, senkisé tudta; ő maga sohasem beszélt multjáról, munkatársai pedig nem mertek multja felől kérdezősködni. Arra szoktatta nyers munkatársai közül még a legbátrabbakat is, hogy olyan embernek tekinték őt, ki senkitől és semmitől sem riad vissza, ki sem Istentől, sem embertől nem fél. Az első minden véres verekedésnél, a legnagyobb korbely, a legszenvedélyesebb játszó volt ő. De minden gonoszsága mellett oly embernek is bizonyult, ki gyakran a legnagyobb bátorsággal és igazi halálmegvetéssel saját életét tette kockára, hogy társának életét megmentse.

Dacára elvetemültségének B. Mihály egyes kiváló, jó tulajdonságokkal is bírt, és egész lénye, viselkedése, beszédmodora elárulták, hogy jobb nevelésben részesült, nagyobb műveltség felett rendelkezik, mint bányászársai. Ha egyik vagy másik nyomorban volt és Mihályhoz fordult, biztos lehetett benne, hogy ennek utolsó fillére rendelkezésére állott, és nem egy a nyers verekedők közül érezhette Mihály súlyos kezét, ha a gyengébbre támadt, vagy ezt kinezta. Sőt voltak egyesek a munkások közül, kik őt a bánat forró könnyeit látták volt sirni valamely elkövetett gonosztett felett. De jaj volt annak, ki erről beszélni mert.

Miklós bujdosik magában“ vagy hével, tüzzel kéri: „Magyarok Istene rontsd a labanc hadát.“

Ilyen ünneplésben, ha méltó részt vesz Orsova népe, csak önmagát becsüli meg. Erős a reményünk, hogy nem kell majd szégyenkezniünk.

- l - r.

Útlevel-kényszer a román s szerb határszéleken.

II.

Miután az útlevel-kényszer az erre vonatkozó utasítás betűje szerint teljes szigorúságában s következetességgel nem végrehajtható, a helyi viszonyok, természetrajzi fekvés és meghatározott egyének szolgálati viszonyára való tekintettel kivételes rendelkezések tétettek, mely kivételek egyeseket az útlevel, s illetve az útiigazolvány kényszere alól felmentenek, s a szerb-román határszélen az előbb említett úti okmányok nélkül is akadálytalan átkelést biztosítanak.

Ezen kivételes rendelkezések a következők:

1. A tengeri hajókon alkalmazottak részére az útlevelet a tengerész-szolgálati könyvek pótolják.

Ezen, tengerész szolgálati könyveket a fiemei révhatóság állítja ki.

2. Romániával határos határállomásokon alkalmazott állami, vármegyei és községi közegek, ezek családtagjai és cselédjei élelmi cikkek s egyéb szükségleteik beszerzése végett minden útiigazolvány nélkül utazhatnak a szomszéd állam élelmi piaccal bíró legközelebbi községébe.

A viszonyosságnál fogva az említett célból hasonlóan utazhatnak a magyar állam területére a román határszéli állomásokon alkalmazottak, illetőleg ezeknek családtagjai vagy cselédjei.

3. Vereiorovai lakosok, ha magyar határségi közegek előtt, mint ilyenek ismeretesekek, s velük szemben nem forog fenn valamely gyanú, utiokmányok nélkül jöhetnek át Orsovára.

4. A magyar államvasutak, valamint a román államvasutak hivatalnokaitól s államok képviselőitől, ha ezen minőségü-

ket akár egyenruha, akár felebbvalóik bizonyítványa igazolja, s a szolgálat következtében lépik át a határt, sem útlevel, sem egyéb utiigazolvány nem követelhető.

5. Végül az M.F.P.R. és D.-D.-S.-G. orsovai alkalmazottai szolgálati vagy munka könyvük, vagy ha ez nincs, az őket kiküldő parti kapitány (révkapitány) által kiállított igazolvány mellett, az ezen társulatok által alkalmazott napszámok pedig a kijelölt társulati tisztviselő által bemutatott névsor alapján léphetnek ki, s jöhetnek vissza a határon.

Tehát a román-magyar, s magyar-szerb határszélen úgy külföldi, mint magyar honos esakis rendes útlevellel, avagy igazolvánnyal léphet ki és be, amennyiben a fentebb részletezett rendelkezések — kivételesen, — utiokmányok nélküli határátlépést nem biztosítanak.

Ezen rendelkezések végrehajtása s ellenőrzése céljából, itt az orsovai járás területén a határátkelők ellenőrzésével, s az útlevel valamint utiigazolvány vizsgálatával felhatalmaztattak:

1. Orsova vasuttelep
2. Orsova hajó kikötők s
3. Vodicára kirendelt szolgabírák és határbiztosok, kik minden utastól, mikor azok ki vagy belépnek, az útlevelek s utiigazolványok felmutatását szigorúan megkövetelni s azokat megvizsgálni kötelesek, — oly módon, hogy az utasok utjokban késedelmet ne szenvedjenek.

Az útlevel, vagy utiigazolvánnyal nem bírók visszautasítandók, s a határ állépésben megakadályozandók.

Magyar állampolgár azonban, ha személynazonosságát s magyar állampolgárságát igazolja, vagy legalább is valószínűvé teszi a belépésben nem akadályozandó meg akkor sem, ha az előirt úti okmányokkal nem is rendelkezik, ezen esetben azonban az illető határszéli rendőrközeg kötelezve van az illető ellen feljelentéssel élni, mivel az 1903. évi VI. t. c. 15-§a szerint: a ki hamisított vagy más nevére szóló útlevelet használ, útlevelét másnak használatra átengedi, vagy úti társaira nézve hamis bejelentést tesz, egy hónapig terjedhető elzárással s 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ilyen és hasonló megjegyzések végül Mihály füleibe is jutottak, és a hatás, melyet ezek reá gyakoroltak, csakhamar Györgyön is észrevehető volt. Ő nem szünt meg vad társát mindenüvé követni, de halovány arca napról napra borúsabb és szomorúbb lett. Részeg állapotában Mihály gyakran elragadtatta magát és megkínította Györgyöt, de ez durvaságait szó nélkül eltűrte.

Egy reggel, midőn szokásos körmenetetem tettem, hirtelen Mihály hangját hallottam, ki szörnyen felbőszültnek látszott. Oda siettem a helyre, honnan a hang hallatszott, s iszonyú látvány tárult szemem elé. Mihály két kezével derekán ragadva Györgyöt, a táma nyílása felett lebegve tartotta ezt. Vészes szorultak és arca a haragtól és gyűlölségtől veres volt; de áldozata nem igyekezett kiszabadulni vagy segítségért kiáltani. Semeit szemrehányólag Mihályra irányítva, sorsát nyugott megadással látszott várni.

Rémkiáltásomra Mihály hátratekintett és rámeredt vad szemével. Azután pillanatnyi habozás után Györgyöt kiszabadította veszedelmes helyzetéből és mogorván a táma szélére helyezte őt, ezt mondván eltorzult a arkifejezéssel: „Ha ön nem lett volna, most ott heverne a mélységben.“

„Az Isten szerelmére, mit vétett magának ez ifjú?“ kérdém szemrehányólag.

„Mit vétett?“ válaszolá Mihály rekedt hangon. „Ő nekem állandó rémem szelid hangjával és intő szemével; eszembe juttat elmúlt időket, úgy hogy közel vagyok a kétségbeeséshez. Volt egy nő

A ki pedig útlevel nélkül a határon ki- vagy belép, 15 napig terjedhető elzárással s 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Természetesen ezen büntető szakasz nemcsak a belépő, de kilépő magyar honosokra is vonatkozik s alkalmazást nyer, úgy hogy minden igazolatlan határátlépés és rendellenesség ezen idézett törvényszakasszal nyer megtorlást magyar honossal és külföldivel szemben egyaránt.

Ily természetű kihágási ügyekben a rendőri büntető bíraskodást gyakorolják: I-ső fokban az orsovai főszolgabíró, II-ik fokban a vármegyei alispán, és végül

III-ik fokban a belügyminister.

Röviden előadtam azt, a mi az új rend szerint e közönséget kell hogy érdekelje s amit tudni a nagy közönségnek különösen érdekében áll.

Mielőtt ezen kis ismertetésemet befejezném, közlöm, hogy értesülésem szerint az alduai m. kir. hajózási hatóság, a tekeai szerb alattvalók, az ada-kalehi török alattvalók kivételes helyzete utólag fog rendeztetni.

B O.

Dalok kirándulása.

Vasárnap délután 5 órakor érkezett Orsovára a M. á. v. temesvári műhelyi munkások dalkörének bejelentett csoportja, számra nézve 35-en, Hei d u s c h k a Alfréd, m. kir. államvasúti gépészmérnök, elnök és M e s z á r o s János képezdei tanár, karmester, vezetése alatt. Fogadásukra megjelentek az orsovai magyar dalkör itthon levő tagjai, K o p e c z e k Ferenc elnök és a német férfi dalegylet, H u t t e r e r Géza h. elnökkel élőkön. A kiszálló dalos testvéreket riadó éljenzés fogadta, melynek lecsendültével előbb K o p e c z e k Ferenc, majd H u t t e r e r Géza elnök szívélyes szavakkal üdvözölte a vendégeket az általuk képviselt egyletek részéről.

Ezután az egész társaság a legvidámabb hangulatban a Skellánál készen-

rég elmúlt napokban, kinek életét gonosz tetteimmel megrövidíttem. Ő szeretett engem, de én szerelmét több mint nyers nembánomsággal, elhanyagolással és durvaságokkal viszonyoztam. Bánatában meghalt, de ha e fiú az ő szemével tekint reám, úgy érzem, mintha az ő szelleme folyvást a nyakamon ülne. Szegény asszony! Szegény asszony! Es szegény gyermekem, a kit elvesztettem!“

Nyers hangja majdnem zokogással változott és elfordulva arcát mindkét kezével eltakarta. Lassú léptekkel hozzája közeledett György és kezét Mihály barna karjára tette. Ez felriadt s könnyes szemekkel Györgyre tekintve, felkiáltott ennek kezét megragadva: „Mégsem hajtottam volna véghez e gáztettet, te hű lélek, hidd el nekem. Vagy ha végrehajtottam volna is, magamat is utánad vetettem volna. Elhiszed ezt nekem György?“

„Igen, elhiszem neked“, mondá György.

„Köszönöm neked“, viszonzá Mihály röviden. „De most menj s hagyj ma magamra a tárnában. Dolgoznom kell, megfeszítve dolgoznom, hogy szívemben a gonoszt lecsendesítsem, legyőzzem.“

Kezével intve leereszkedett a tárnába; György pedig és én együtt haladtunk a falu felé. Útközben igyekeztem közelebbet Mihályhoz való előbbi viszonyáról megtudni, de nyugodt mosollyal csak annyit mondott: „En ismerem Mihályt, de ő nem ismer engem. Többet ne tessék kérdezni. Mihály képes a jóra, és ha Isten is úgy akarja, a jó győzedelmeskedni fog benne rossz tulajdonságai felett. Akkor aztán ön is mindent meg fog tudni.“

létben állott csónakokra szállott, hogy előzetesen megállapított terv szerint városunk egyik nevezetességét, a minden idegenre nézve nagy érdekességű, és óriási vonzerőt gyakorló Ada-Kaleh szigetét látogassák meg. Szép látvány volt, midőn elszórtan egy egész kis flottilla úszott le az apadása mellett is még mindig hatalmas Dunánkon, miközben a vendégek nem egyszer adtak hangos kifejezést elragadtatásuknak az eléjük táruló gyönyörű panoráma fölött, egy-egy csónakban összeverődött dalosok dalra is gyűjtve a nyert kellemes benyomás alatt.

Ada-Kaleh szigetén a vendégekkel tartott orsovi két dalegyet tagjai szolgáltak vezetőkként; megtekintették a vendégek a mecsetet, meglátogatták az öreg Bego-t, ellepték a bazárokat s török kávéházakat s csak a beállni készülő szürkület bírta rá őket a távozásra, hogy az érdekes helyet elhagyják. A sokadalom persze a különben csendes szigeten is a legélénkebb mozgalmat keltette.

Átkelés után gyalogosan ért el a társaság a történelmi nevezetességű „Koronakápolná”-hoz, melynek csendjét csakhamar az „Isten áldd meg a magyart” hatalmas akkordjai verték fel; a vendégdalárda énekelte a „Hymnust” valóságos ájtatossággal, melyet a hely méltósága minden egyes tagjában önkéntelenül is keltett.

Időközben öreg este lett s a fáradt társaságnak jól esett, midőn a kivilágított „Hille”-féle vendéglő kerti helyiségébe ért, hol már várta őket a nagyszámban összegyűlekezett közönség és főleg a dúsan terített asztal.

Vidám beszélgetés és ismerkedés között telt az idő, midőn adott jelre összeállottak a dalosok s ritka praecisi-tással adták elő a „Balatoni nótákat”. Az utolsó accord után valóságos tapsorkán zúgott és harsogó éljenkiáltás hangzott fel elismerésül a derék dalosoknak,

De sokkal előbb megtudtam mindent, mint remélte. Midőn aznap délután irodámban dolgoztam, iszonyú dutranás riasztott fel. Gyorsan kisiettem és hallottam a vészkiáltást: „A főtárna ég, a durranó lég maggyulladt!” Az oly régóta fenyegető szerencsétlenség bekövetkezett. De hol van Mihály?

„Van-e még valaki a tárnában?” kérdeztem egy siető munkástól.

„B. Mihály van még benn”, hangzott a válasz, úgy látszik az ő lámpájától gyuladt meg a gáz.”

Nagy füstfelleg gomolygott fel a tárnából, midőn odaértem. Mélyen lent láthatók voltak a lángok, ide-oda lövelve, a bányának legsötétebb zugát bevilágítva. Szerencsére a felvonó készülék jó rendben volt, a kosarat azonnal lebocsátották, abban a reményben, hogy Mihály képes lesz abba szállani. De semmi jel nem hallatszott és midőn végre a kosarat felhúzták, ez üres volt. Úgy látszott, hogy Mihály azonnal a robbanás beálltakor eszméletét elvesztette.

„Valószínűleg már halott”, mondtam a körülálló tömeghez.

„Nem, gondnok úr”, mondtá egyike az embereknél, „a tűz felette van, és ha a kosárba juthatna, meg lenne mentve. Szegény ember! még egy rövidke fél óra és menthetetlenül el van veszve.”

„Nem juthatnánk-e le hozzá?” kérdeztem.

„Lehetetlen”, hangzott a felelet. „Szükséges volna, hogy valaki leereszkedjék s ez határozott öngyilkosság volna, ha valaki a tűzbe merészkednék. Az ő végórája ütött.”

„Kétezer koronát annak, ki B. Mi-

kik első fellépésükkel azonnal valósággal magukkal ragadták az egész közönséget, mely nem győzött kifejezést adni a ritka élvezetkeltette gyönyörének.

Lelkes felköszöntőkben sem volt hiány. A sort az orsovi magyar dalkör ügyésze nyitotta meg, ismételten üdvözlővén a temesvári dalárdát. Szavait a látogató dalárda elnökének és dalárdának éltetésével végezte.

Majd Ivácskovic Sofron, mondott magas röptű, gyújtó hazafias beszédet. Riadó éljenzés tört ki a lelkes beszéd után, mely csak akkor csillapodott, midőn a dalárda mintegy válaszul a „Bilincs” című hatalmas műdalt executálta oly minden tekintetben kitűnő előadással, hogy a taps, mely arra felhangzott, valósággal szünni sem akart s főleg akkor érte el tetőpontját, midőn Kopeczek Ferenc, a magyar dalkör elnöke, a hallott dalok után Mészáros karmester érdemeit méltatta szép szavakban és emelte rá poharát.

Szóltak még ezután Heiduschka A. elnök, ki szép beszédben köszönte meg a lelkes közönség szívélyes fogadtatását, éltetve Orsova közönségét; majd Dr. Székely Mihály a közönség nevében mondott hálás köszönetet a ritka műélvezetért. Ivácskovic Sofron szellemes beszédben Kopeczek Ferenczre, Mészáros J. karmester hatalmas éljenzések között a temesvári dalárda elnökének édes atyjára, egész Orsova „Heiduschka bácsijá”-nak egészségére üritette poharát.

Közben persze a vendégdalárda folyton gyönyörködött a közönséget, előadva még a „Fohász”, „Ernani borbála” és „Párisi ifjak” című dalokat, valamennyit növekvő hatással s mi sem jellemzi jobban a közönség elragadtatását, mint az a valóságos templomi csend, mely rögtön beállott valahányszor a dalosok körbe állottak, hogy énekeljenek, pedig a vidám hangulat pereről-pererennőt.

A dalok végeztével persze annál

hály megmentésére a tárnába leereszkedik”, kiáltottam a tömegnek.

Senkisen mozdult. Már kételkedni kezdtem a szerencsétlen ember megmentésén és másnemű intézkedéseket akartam tenni a tűz elfojtására, midőn a nagy tömeg mozgásba jött és György halványan és lélekszakadva hozzám sietett.

„Én leszálok a tárnába — mondtá — nem az ön pénze, hanem B. Mihály kedvéért.”

„Nem, nem — kiáltám — ez biztos halál!”

„Mit törődöm azzal?” kiáltá kétségbeesve. Ha Mihály meghal, én is meghalok; ne kísérsétek meg engem visszatartani!”

Engednünk kellett. Hallgatagon beszélt a kosárba, és midőn ez leereszkedett, számos ajakról, melyek máskor csak káromlást szóltak, egy bensőségteljes „Isten veled!” hangzott.

Három perc — öt perc — tíz perc is elmúlt volt már, de hiába vártuk a jelt a kosár felvonásához. A füst mindig sűrűbb lett, a tűz ropogása mindig hangosabb. Isten oltalmazza őket és legyen a bűnös embernek irgalmas és kegyelmes a bátor ifjúért, ki érte életét feláldozta.

Végre megkondult, bár csak gyengén, a harangjelzés. Leírhatatlan csendben és kétségbeesett gyorsasággal esavarták fel a kötelet és nemsokára ott lebegett a kosár a tárna szélén, benne mind a kettő, György és Mihály, kik elalélva voltak. Kiemelték őket és a földre fektették. És midőn a hír elterjedt, hogy mindkettő életben van, egetrázó hurrah rezgette meg a levegőt.

Mihály volt az első, ki eszméletét

elementarisabb erővel tört ki mindig a tapsvihar.

A Máv. temesvári dalkörének énekes estélye egy szóval óriási sikert aratott s valóban mindenki sajnálhatja, ki az estélyen meg nem jelent!

Már éjjel felé járt az idő, midőn a vendégdalárda végezetül a „Hymnust” énekelte, melyet a közönség állva hallgatott végig.

Bár ezután sokan távoztak, még mindig nagyobb társaság maradt együtt a vendégekkel; több részről történtek felszólalások, melyek mind oda concludáltak: „a viszontlátásra”!

Zeneszó és vidám poharazás között éjjel utáni két óráig tartott a vigasság, melynek csak az vetett véget, hogy a látogató dalárda tagjainak pihenésre is volt szükségük, amennyiben már kora reggel folytatták útjukat Herkulesfürdő felé, egy igazán szép és minden ízében, de különösen a nyújtott műélvezetet illetőleg sikerült estnek kellemes emléket hagyva hátra.

HIREK.

Ő Felsége születésnapja. Ma, f. hó 18-án, szerte az országban ünneplik ő Felsége, *I. Ferenc József*, apostoli királyunk születésnapját. A különböző felekezeti templomokban délelőtt ünnepélyes istentiszteletek tartanak, melyeken a hatóságok fejei is résztvesznek. Buzgó imák szállnak fel e napon a mindenható egek Urához, a királyok királyához, hogy tartsa meg népének jóságos uralkodóját.

Már tegnap este vetette előre fényét az ünnepség, mert kis városunk az est beálltával fényárban úszott s a kitűzött zászlókat vígan lobogtatta az esti szellő.

A kivilágítást városunk hazafias közönsége f. hó 19-én este, mint *Szt. István*, nemzeti ünnepünk előestéjén megismétli a legelső apostoli magyar király emlékének tiszteletére.

visszanyerte és szemeit kinyitva kérdezte: „Hol van az az ember, ki életemet megmentette?”

„Itt fekszik oldala mellett”, válaszoltam Györgyre mutatva.

„A fiú?” suttogott elhaló hangon és kezével betakarta szemeit. De azután felemelkedett, letérdelt György mellé, ki most szintén magához tért és a kormot arcáról letörölte, s őt sokáig nézvé, mély megindulással kérdezte: „György, mi indított téged e jó tetre?”

György boldog mosollyal tekintett fel hozzám és néhány szót sűgött neki, melyet a körülálló meg nem érthettek.

Mihály felkiáltott. A kiáltás egyszerre határtalan örömet és mély bánatot is árult el és mindnyájunkat megrendített legbensőnkben.

„Halljátok mindannyian — kiáltá — „György az én fiam!” Szegény, hű feleségem, kinek szerelmét lábbal tiportam, ki gonosz életem feletti bánatában és fájdalmában meghalt, haláokolva lelkére kötötte, hogy engem felkeressen és lehetőleg jobb útra tereljen. Fiam, édes fiam, remélhetek-e valaha tőled bocsánatot?”

„Igen”, válaszolá. fejét apja kebelére hajtva. „Igen, én neked mindent megbocsátottam, hisz édes atyám vagy!”

És midőn Mihály fiának bizalomteljes, reménytől sugárzó szemeibe nézett és az ő barna, kérge kezével arcát simogatta, önkéntelenül arra gondolt: Éle-tünk akárhány napja borusan sőt viharosan kezdődik, és a tizenkettedik órában mégis szép, nyugodt alkonyatot hoz,

Személyi hírek. Pécely Géza, főszolgabíró hosszabb szabadságáról visszaérkezvén a főszolgabírói hivatal vezetését átvette.

Gonda Béla, ministeri osztálytanácsos, a kereskedelemügyi m. kir. ministerium IV. szakosztályának főnöke, kedden délután egy napi tartozkodásra hivatalos ügyben városunkba érkezett.

Egyesületek: Az „Orsovai Magyar Casino“ a napokban választmányi ülést tartott, melynek egyedüli tárgyát képezte a „lugosi magyar dal- és zeneegyesület“nek f. hó 20- és 21-én tartandó jubiláris ünnepén való képviseltetés. Határozatott, hogy Orelli Zoltán, mint a Casino titkára, fogja a felajánlott zászlószegyet az egyesület képviselőjében bevinni; egyben a választmány az ünneplő zeneegyesület céljára 20 korona adományt szavazott meg. — Az „Orsovai Magyar Dalkör“ ugyancsak ezen az ünnepélyen való képviseltetés kérdésében szintén tartott választmányi ülést, melynek határozata szerint Chrenoczy Nagy Antal, m. kir. erdőmester, választmányi tag fogja az orsovai magyar dalárdát az ünnepek alkalmával képviselni. A hozott határozatról mindkét egyesület értesítette a lugosi dalárdát is.

Regattisták Orsován. Mint értesülünk, f. hó 19-én a szegedi regattisták a szolnoki és aradiakkal szövetkezve, a délutáni órákban a Dunán városunkba érkeznek.

Az aradi regattisták a Maroson lemennek Szegedig, a hol a szolnokiakkal találkozáván, innen a Tiszán, majd a Dunán lecsolnakáznak Orsováig.

Az út Szegedtől Orsováig négy napra van tervezve. Minden esetben várakozással nézünk e nemes sportot űző, vállalkozó szellemű csolnakosok megérkezése elé. Hozza Isten szerencsésen őket körünkbe.

Orsováról Herkulesfürdőt látogatják meg, a honnan aztán vasuton skiffjeikkel utaznak vissza lakhelyeikre.

Az orsovai ált. jótékonyegyesület az idén is, épúgy mint minden esztendőben, szegény iskolás gyermekek felruházása céljából október közepe táján műkedvelői előadással egybekötött mulatságot rendez, melyen egy német és egy magyar darab kerül színre. Az érdeklődők figyelmét már jó eleve felhívjuk.

Hajóközlekedés beszüntetése. A Duna vize még mindig rohamosan apad. Ebből kifolyólag a Dunagőzhajózási társaság az innen Turn-Severinbe közlekedő postahajó-járásokat további intézkedéseig beállította; a közlekedés már vasárnap óta szünetel.

A herkulesfürdői fürdőigazgatóság beküldötte a fürdőben megfordult idegenek névsorát, melyből a fürdő őr-vendetes fellendülésének jeléül olvashatjuk, hogy jul. 20-tól — jul. 31-ig összesen 1072 új fürdővendég érkezett, melylyel az eddig Herkulesfürdőn időztek száma 6646-ra emelkedett.

Vadászterületek bérbeadása. Az orsovai m. k. erdőhivatal kerületébe tartozó és már két ízben árverésre hirdetett több vadászterület közül ez ideig a „voiszlava-möruli“ kincstári 41.000 k. holdon gyakorolható vadászati jog hasznosbérletére tétetett elfogadható ajánlat.

A szóban levő nagykiterjedésű és zergékben gazdag vadászterületért Rónay

Jenő, nyug. főispán és kiszombori földbirtokos nyújtott be elfogadható ajánlatot, kivel hallomás szerint a hasznosbér-szerződést, évi 1000 korona bérfizetés kötelezettsége mellett 10 évre szóló érvényességgel a napokban kötötte meg a helybeli m. k. erdőhivatal.

Ez év őszi szeptember hó 7-ikétől kezdve több napra terjedő zergevadászatot rendez a bérlő úr „Riu Sest“-ben ahol, hír szerint, Torontál megyéből egy nagyobb illustis vadászó társaság fog azokon részt venni.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Román hajózás szállítása: N.-F.-R.

Augusztus hó.

8. 648 Verciorova Passau buza 4020 q.

Magy-Folyam-T.-R.-Társaság szállítása:

Augusztus hó.

8. 364 Verciorova Regensburg buza 4078 q.

10. 367 „ „ „ 3013 q.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

Augusztus hó.

10. A 4 Verciorova Passau buza 4053 q.

12. 6572 „ Bács „ 4746 q.

6511 „ „ „ 3184 q.

440 Widdin Budapest „ 3450 q.

6711 Cotatea Passau „ 4139 q.

6559 Calafat Budapest „ 4178 q.

65190 Verciorova Bács „ 3014 q.

14. 65175 Calafat Budapest „ 5034 q.

6717 T.Szeverin „ 4150 q.

Fizetés mellett

EGY JÓ HAZBÓL VALÓ
FIU AZONNAL FELVÉ-
TETIK NYOMDÁSZ-
INASNAK.

A GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 klgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V., Mérleg utca, 3. szám alatti címre intézendők.

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre a mohai

ÁGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásáról.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitűnőbbnél kitűnőbb szűrő földréteg állja útjokat, következőképpen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabban tiszta s így a legégszesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

M. k. áll. bakteriológiai intézet
Budapesten.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitűnő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megjelent bakteriológiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előrebocsátott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai ÁGNES-forrás vize bakteriológiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan
Budapesten, 1902. február 18-án.

Dr. Preisz Hugó s. k.

a m. kir. áll. bakteriológiai intézet vezetője,
ny. r. tanár.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnes-forrás kezeléséért Mohán, Fejérmegye.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.